

# New Global Learning



## Theory Book

Training modules for youth workers and trainers

# New Global Learning



Authors on the project:

Fundacja Polska Debatuje  
Radoslaw Czekan  
Pawel Sieprawski

International Debate Education Association  
Anastazija Stupar  
Daan Welling

Asociace Debatních Klubů  
Jakub Hlaváček  
Jakub Okruhlica  
Nga Thi Nguyen

Learning Wizard  
Čedo Velašević

We also want to acknowledge and are grateful to all of our volunteers who tested and gave feedback on these materials throughout the project.

This project supports the production of:

1. Training modules for youth workers and trainers;
2. A youth worker toolkit on approaching contemporary issues;
3. A digital learning environment.

This project was funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

## Onderwijs in wereldburgerschap: Een pedagogische inleiding voor trainers

In onze steeds meer verbonden wereld is het van cruciaal belang dat we prioriteit geven aan de opvoeding van de jongeren van vandaag tot wereldburgers. Door hen te leren wereldburgers te zijn, rusten we hen uit met de kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn om te navigeren en een positieve bijdrage te leveren aan onze complexe mondiale samenleving.

Ten eerste heeft de globalisering naties en volkeren als nooit tevoren met elkaar verbonden. Jonge mensen groeien op in een tijdperk waarin grenzen steeds poreuzer worden, technologie ons onmiddellijk met elkaar verbindt en mondiale uitdagingen zoals klimaatverandering, armoede en conflicten collectieve actie vereisen. Door hen te leren wereldburgers te zijn, stellen we hen in staat om deze problemen te begrijpen en zich ermee bezig te houden en stimuleren we een gevoel van verantwoordelijkheid en betrokkenheid om positieve verandering teweeg te brengen.

Ten tweede helpt onderwijs in mondiaal burgerschap jongeren het gevoel te ontwikkelen dat ze deel uitmaken van een bredere mondiale gemeenschap. Het moedigt hen aan om de gedeelde waarden en onderlinge verbondenheid van de hele mensheid te erkennen. Door dit gevoel van verbondenheid te stimuleren, kunnen we verdeeldheid tegengaan en een cultuur van tolerantie, inclusiviteit en respect voor mensenrechten cultiveren.

Ten slotte draagt het onderwijzen van jonge mensen als wereldburgers bij aan het creëren van een rechtvaardigere, vreedzamere en duurzamere wereld. Door hun begrip van sociale rechtvaardigheid, milieubeheer en mensenrechten te stimuleren, stellen we hen in staat om ongelijkheden aan te vechten, duurzame praktijken te bevorderen en pleitbezorgers te worden voor positieve sociale verandering.

Deze module introduceert drie concepten. Ten eerste, mondiaal burgerschapsonderwijs: de betekenis, doelen en doelstellingen ervan. Dit deel van de module kan beschouwd worden als de inhoud van wat we onze studenten willen leren met de materialen van dit project. Ten tweede, kritische pedagogie: de houding die we willen aannemen als trainer om het leren effectief te maken met onze groep. En tot slot, debateducatie: het instrument dat we gebruiken om onze studenten te helpen leren.

### *Sleutelconcepten*

| Concept             | Definitie  |
|---------------------|--|
| Argumentatie        | Het proces van het construeren en presenteren van argumenten op een logische en overtuigende manier om een standpunt over te brengen of een bewering te ondersteunen.  |
| Kritische pedagogie | Een onderwijsbenadering die erop gericht is leerlingen mondiger te maken door kritisch denken te stimuleren, sociale ongelijkheden in twijfel te trekken en transformatieve actie voor sociale rechtvaardigheid te bevorderen. |
| Kritisch denken     | Het vermogen om informatie objectief en logisch te analyseren, evalueren en interpreteren, waarbij meerdere perspectieven en bewijzen worden overwogen om tot goed onderbouwde oordelen en beslissingen te komen.              |

|                                |   |
|--------------------------------|---|
| Debat Onderwijs                | De praktijk van het betrekken van studenten in gestructureerde debatten om vaardigheden te ontwikkelen in het onderzoeken, construeren van argumenten, spreken in het openbaar en kritische analyse van verschillende standpunten.                              |
| Concept                        | Definitie   |
| Noorden wereldwijd             | Verwijst naar economisch ontwikkelde landen die zich voornamelijk op het noordelijk halfrond bevinden en gekenmerkt worden door een hogere levensstandaard, industrialisatie en technologische vooruitgang.   |
| Mondiaal Zuiden                | Verwijst naar economisch ontwikkelende landen die zich voornamelijk op het zuidelijk halfrond bevinden en vaak te maken hebben met sociaaleconomische uitdagingen en een lager niveau van industrialisatie en infrastructuur.                                   |
| Onderwijs in wereldburgerschap | Een educatief kader gericht op het ontwikkelen van de kennis, vaardigheden, houding en waarden van individuen om mondiale kwesties te begrijpen en zich er actief mee bezig te houden, waarbij een gevoel van mondiale verantwoordelijkheid wordt gestimuleerd. |
| Globalisering                  | De toenemende onderlinge verbondenheid en afhankelijkheid van landen, economieën, culturen en mensen wereldwijd, mogelijk gemaakt door de vooruitgang in technologie, communicatie en wereldhandel.   |
| Themagerichte interactie       | Een methode voor groepsinteractie ontwikkeld door Ruth Cohn die de nadruk legt op het verkennen van thema's, het integreren van cognitieve, emotionele en sociale aspecten en het bevorderen van persoonlijke en groepsgroei en leren.                          |
| UNESCO                         | De Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, een agentschap van de Verenigde Naties dat internationale samenwerking bevordert op het gebied van onderwijs, wetenschap, cultuur en communicatie.                                |

Wereldburgerschapseducatie is een educatieve benadering die gericht is op het bevorderen van de kennis, vaardigheden, houdingen en waarden die nodig zijn voor individuen om actieve, verantwoordelijke wereldburgers te worden.

Onderwijs in wereldburgerschap omvat drie belangrijke dimensies: cognitief, sociaal-emotioneel en gedragsgericht. Het wil leerlingen in staat stellen bij te dragen aan een rechtvaardigere, vreedzamere en duurzamere wereld door kritisch denken, empathie en een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid te stimuleren.

**Cognitieve dimensie:** Hierbij gaat het om het verwerven van kennis en begrip van mondiale vraagstukken, systemen en onderlinge verbanden. Het omvat het ontwikkelen van kritisch denkvermogen, het analyseren van meerdere perspectieven, en het erkennen van de complexiteit van mondiale uitdagingen.

**Sociaal-emotionele dimensie:** Deze richt zich op het bevorderen van empathie, respect en intercultureel begrip. Het gaat om het ontwikkelen van een gevoel van identiteit en verbondenheid met zowel lokale als globale gemeenschappen, het waarderen van diversiteit en het bevorderen van sociale rechtvaardigheid.

**Gedragsdimensie:** Deze richt zich op het in staat stellen van individuen om actie te ondernemen en zich bezig te houden met verantwoordelijk, actief burgerschap. Het omvat het ontwikkelen van vaardigheden voor effectieve communicatie, samenwerking en vreedzame conflictoplossing. Het benadrukt ook het belang van duurzaam en ethisch gedrag.

Zoals de UNESCO-leidraad het stelt, heeft onderwijs in mondiaal burgerschap tot doel leerlingen in staat te stellen om:

- Ontwikkel inzicht in mondiale bestuursstructuren, rechten en verantwoordelijkheden, mondiale vraagstukken en verbanden tussen mondiale, nationale en lokale systemen en processen.
- Verschil en meervoudige identiteiten herkennen en waarderen, zoals cultuur, taal, religie, geslacht en onze gemeenschappelijke menselijkheid, en vaardigheden ontwikkelen om in een steeds diverser wordende wereld te leven.
- Ontwikkelen en toepassen van kritische vaardigheden voor burgerschapsvorming, waaronder kritisch onderzoek, informatietechnologie, mediageletterdheid, kritisch denken, besluitvorming, probleemoplossing, onderhandeling, vredesopbouw en persoonlijke en sociale verantwoordelijkheid.
- Herkennen en onderzoeken van overtuigingen en waarden en hoe deze van invloed zijn op politieke en sociale besluitvorming, opvattingen over sociale rechtvaardigheid en maatschappelijke betrokkenheid.
- Attitudes ontwikkelen van zorg en empathie voor anderen en de omgeving en respect voor diversiteit.
- Waarden van eerlijkheid en sociale rechtvaardigheid ontwikkelen en vaardigheden om ongelijkheden op basis van geslacht, sociaaleconomische status, cultuur, religie, leeftijd en andere kwesties kritisch te analyseren.
- Deelnemen aan en bijdragen aan hedendaagse mondiale vraagstukken op lokaal, nationaal en mondiaal niveau als geïnformeerde, betrokken, verantwoordelijke en responsieve wereldburgers.

## *Definitie van globalisering*

Om te begrijpen wat de focus van mondiaal burgerschapsonderwijs is, moeten we een kort overzicht geven van globalisering. Globalisering verwijst naar de toenemende onderlinge verbondenheid en afhankelijkheid van landen, economieën, culturen en mensen over de hele wereld. Het gaat om de uitwisseling van goederen, diensten, informatie, ideeën en technologieën op wereldschaal.

Globalisering omvat verschillende dimensies, waaronder economische, politieke, sociale, culturele en technologische aspecten.

Economisch gezien verwijst globalisering naar de integratie van nationale economieën in een mondiaal economisch systeem. Het gaat om de liberalisering van handel en investeringen, het wegnemen van belemmeringen voor het verkeer van goederen, diensten en kapitaal en de oprichting van multinationals die grensoverschrijdend werken. De groei van de wereldhandel, internationale financiële stromen en de opkomst van wereldwijde toeleveringsketens zijn centrale aspecten van economische globalisering.

In politiek opzicht heeft globalisering de dynamiek van internationale betrekkingen een nieuwe wending gegeven. Het heeft geleid tot de vorming van internationale organisaties en instellingen, zoals de Verenigde Naties, de Wereldhandelsorganisatie en het Internationaal Monetair Fonds, die tot doel hebben wereldwijde samenwerking te bevorderen en wereldwijde uitdagingen aan te pakken. Globalisering heeft ook geleid tot debatten over soevereiniteit, nationale identiteit en machtsevenwicht tussen landen.

Op sociaal vlak heeft globalisering de uitwisseling van ideeën, waarden en culturele praktijken tussen verschillende samenlevingen vergemakkelijkt. Het heeft gezorgd voor de verspreiding van populaire cultuur, de verspreiding van kennis en informatie via massamedia en het internet en de opkomst van wereldwijde sociale bewegingen. Het heeft echter ook geleid tot bezorgdheid over culturele homogenisering, de erosie van lokale tradities en de dominantie van westerse culturele normen.

Cultureel gezien heeft globalisering zowel culturele diversiteit als hybridisatie bevorderd. Het heeft geleid tot de vermenging van verschillende culturele tradities, talen en levensstijlen. Globalisering heeft culturele uitwisseling en dialoog vergemakkelijkt, waardoor individuen zich kunnen bezighouden met verschillende perspectieven en ervaringen. Tegelijkertijd heeft het aanleiding gegeven tot debatten over cultureel imperialisme en het behoud van cultureel erfgoed. Een verwant concept is dat van "amerikanisering" of "verwestering".

Technologisch gezien is globalisering vergemakkelijkt door de vooruitgang in transport-, communicatie- en informatietechnologieën. Innovaties in transport hebben de verplaatsing van goederen en mensen efficiënter gemaakt, terwijl de vooruitgang in communicatietechnologieën de manier heeft veranderd waarop informatie wereldwijd toegankelijk is en gedeeld wordt. Vooral het internet heeft een revolutie teweeggebracht in de wereldwijde connectiviteit en grensoverschrijdende communicatie en samenwerking vergemakkelijkt.

De historische ontwikkeling van globalisering gaat terug tot de oudheid, toen handelsnetwerken en culturele uitwisselingsroutes verre beschavingen met elkaar verbonden. De hedendaagse fase van globalisering kwam echter in een stroomversnelling aan het einde van de 20e eeuw. Technologische ontwikkelingen, zoals het internet en verbeteringen in het transport, speelden een belangrijke rol in het versnellen van de globalisering in deze periode.

Globalisering vindt plaats in de context van een ongelijk verdeelde wereld, waar de economische, politieke en culturele macht grotendeels werd gedomineerd door de belangen van het Noorden. In de afgelopen decennia is de toegang tot deze macht opengesteld voor een meer diverse elite, met de toename van de economische en culturele macht van landen als China, Zuid-Korea, Brazilië en India.

Deze opening gaat gepaard met grote complexiteiten in de manier waarop deze landen de Westerse macht uitdagen en heeft complexe gevolgen voor de rest van het Mondiale Zuiden.

### Doelstellingen van onderwijs in mondiaal burgerschap

We volgen de UNESCO-leerdoelen voor tieners en jonge volwassenen bij het bepalen van de doelen voor wat we in dit project hopen te onderwijzen. Hier vind je deze doelstellingen in tabelvorm, overgenomen uit de UNESCO-gids over Global Education.

We gebruiken de termen "mondiaal noorden" en "mondiaal zuiden" in plaats van "ontwikkeld" en "ontwikkelingslanden" of "westers" en "niet-westers". Wij denken dat dit de voorkeur verdient omdat het de complexiteit en machtsdynamiek erkent die gepaard gaan met mondiale ongelijkheden. De termen "ontwikkeld" en "ontwikkelingslanden" impliceren een lineaire progressie en suggereren dat bepaalde landen of regio's inherent geavanceerder of superieur zijn. Dit is echter een te simpele voorstelling van de verschillende realiteiten en uitdagingen waar Aan de andere kant benadrukken de termen "Mondiaal Noorden" en "Mondiaal Zuiden" de structurele onevenwichtigheden tussen economisch geavanceerde en minder ontwikkelde regio's. Ze erkennen historische en voortdurende processen van kolonisatie, uitbuiting en machtsverschillen die de mondiale relaties vormgeven. Ze erkennen historische en voortdurende processen van kolonisatie, uitbuiting en machtsverschillen die de mondiale verhoudingen vormgeven.

| TOPICS  | LEERDOELEN  |
|---|---|
| 1. Lokale, nationale en mondiale systemen en structuren   | Systemen, structuren en processen van mondiaal bestuur kritisch analyseren en de implicaties voor mondiaal burgerschap beoordelen.                                  |
| 2. Kwesties die de interactie en verbondenheid van gemeenschappen op lokaal, nationaal en mondiaal niveau beïnvloeden | Lokale, nationale en mondiale problemen, verantwoordelijkheden en gevolgen van besluitvorming kritisch onderzoeken, passende antwoorden onderzoeken en voorstellen. |
| 3. Onderliggende aannames en machtsdynamiek   | Kritisch beoordelen hoe machtsdynamiek invloed heeft op stem, invloed, toegang tot middelen, besluitvorming en bestuur.   |
| 4. Verschillende niveaus van identiteit   | Kritisch onderzoeken op welke manieren verschillende niveaus van identiteit samenwerken en vreedzaam samenleven met verschillende sociale groepen                   |
| 5. Verschillende gemeenschappen waartoe mensen behoren en hoe deze met elkaar verbonden zijn                          | Verbondenheid tussen verschillende groepen, gemeenschappen en landen kritisch beoordelen  |
| 6. Verschil en respect voor diversiteit   | Waarden, houdingen en vaardigheden ontwikkelen en toepassen om diverse groepen en perspectieven te managen en met hen in gesprek te gaan                            |
| 7. Acties die individueel en collectief kunnen worden ondernomen  | Vaardigheden ontwikkelen en toepassen voor effectieve maatschappelijke betrokkenheid  |

|                                      |   |
|--------------------------------------|---|
| 8. Ethisch verantwoord gedrag        | kwesties van sociale rechtvaardigheid en ethische verantwoordelijkheid kritisch beoordelen en actie ondernemen om discriminatie en ongelijkheid aan te pakken |
| 9. Betrokkenheid en actie ondernemen | Actie voorstellen voor en agenten worden van positieve verandering  |



## Kritische pedagogie

In dit hoofdstuk verkennen we de aanpak van twee onderwijshervormers. De eerste is Paulo Freire, een Braziliaanse pedagoog die aan de basis ligt van de kritische pedagogie. De tweede is Ruth Cohn, een Duits-Joodse psychoanalytica, die een methode ontwikkelde voor het werken met groepen die themagecentreerde interactie wordt genoemd. Het deel over Freire kan beschouwd worden als een uitnodiging om na te denken over de waarden die je als leerkracht zou moeten aanhouden. Het hoofdstuk over Cohn introduceert methoden die je kunt gebruiken om effectief met groepen te werken.

### Paulo Freire en de pedagogie van de onderdrukten

Paulo Freire, een Braziliaanse pedagoog en filosoof, is vooral bekend om zijn invloedrijke werk op het gebied van de kritische pedagogie. Zijn ervaringen in het onderwijs in Brazilië speelden een belangrijke rol in de ontwikkeling van zijn theorieën.

Freire werd in 1921 geboren in een middenklasse gezin in Recife, Brazilië. De Grote Depressie had echter grote gevolgen voor zijn familie, waardoor ze in armoede belandden. Deze persoonlijke ervaring met armoede beïnvloedde Freire's begrip van onderwijs en maatschappij diepgaand.

Freire begon zijn carrière in het onderwijs als leraar Portugees. Zijn interesse ging echter al snel uit naar het probleem van analfabetisme onder de armen in Brazilië. In de jaren 1960 kreeg hij de leiding over een alfabetiseringsprogramma voor volwassenen voor de Nationale Dienst voor de Industrie, een initiatief dat tot doel had het analfabetisme onder arbeiders te verminderen.

In die tijd werd Freire zich scherp bewust van het verband tussen analfabetisme en sociale en politieke marginalisatie. Hij realiseerde zich dat traditionele onderwijsmethoden, waarbij de leraar kennis in passieve leerlingen deponiert, er niet in slaagden om de sociaaleconomische realiteit van de leerlingen aan te pakken. Dit "bancaire" concept van onderwijs, zoals hij het noemde, moedigde kritisch denken of actieve deelname van studenten niet aan. Erger nog, hij geloofde dat het bestaande stereotypen onder studenten herhaalde.

Freire ontwikkelde een nieuwe benadering van onderwijs, later bekend als "kritische pedagogie", die erop gericht was leerlingen in staat te stellen de dominante maatschappelijke verhalen en structuren die hun omstandigheden in stand hielden in twijfel te trekken en uit te dagen. Hij zag onderwijs als een instrument voor politieke en sociale verandering, waarbij leerlingen actieve deelnemers konden worden in hun eigen leren, wat zou leiden tot de transformatie van hun individuele leven en de maatschappij in het algemeen.

Zijn methode bestond uit probleemgestuurd onderwijs, waarbij leraren en leerlingen samen leren door middel van een dialoog over echte problemen. Deze benadering werd voor het eerst beschreven in zijn baanbrekende werk "Pedagogie van de onderdrukten", geschreven tijdens zijn ballingschap na een militaire coup in Brazilië in 1964. Ondanks de politieke uitdagingen waarmee hij werd geconfronteerd, waren zijn ervaringen en observaties in het Braziliaanse onderwijs fundamenteel voor de ontwikkeling van zijn transformatieve onderwijsfilosofie.

### Epistemologische nieuwsgierigheid

Centraal in kritische pedagogie staat 'epistemologische nieuwsgierigheid' (de bereidheid om te leren). Deze nieuwsgierigheid impliceert een diepgaand begrip van een onderwerp, dat verder gaat dan oppervlakkige feiten om de oorsprong, betekenis en implicaties van de kennis in kwestie in vraag te stellen. Dit fundamentele concept

rechttoe rechtaan is, wordt behoorlijk complex wanneer het wordt toegepast op de politiek van kennis en onderwijs in zowel media- als formele schoolomgevingen.

Epistemologische nieuwsgierigheid gaat verder dan alleen het begrijpen van een onderwerp. Het spoort ons aan om ons af te vragen waarom een bepaald onderwerp belangrijk genoeg wordt geacht om in de media te verschijnen of in een officieel lesprogramma op school te worden opgenomen. Het moedigt ons aan om na te denken over wiens belangen deze informatie dient, hoe het is geproduceerd en wat het doel ervan is. Deze nieuwsgierigheid verandert onze relatie met kennis en hoe we die waarnemen binnen het domein van media en onderwijs.

Bij het bestuderen van onderwerpen als armoede, bijvoorbeeld, richten we ons niet alleen op statistische gegevens en overheidsrapporten. In plaats daarvan proberen we de redenen achter het bestaan ervan te begrijpen, hoe het is om dagelijks in armoede te leven en hoe we het wereldwijd kunnen verminderen. Een voorbeeld van dit soort nieuwsgierigheid in actie op het gebied van economie is het werk van de Nobelprijswinnende economen Esther Duflo en Abherit Mukerjee. Zij betwistten de gangbare opvatting dat verarmde mensen irrationele keuzes maken en dat dat een reden is waarom ze arm zijn. Ze onderzochten waarom mensen in verarmde omstandigheden de keuzes maken die ze maken, legden de rationaliteit achter hun keuzes bloot en gebruikten dat om te pleiten voor nieuwe programma's om armoede te bestrijden. Dit verschil in benadering onderscheidt een traditioneel begrip van een onderwerp aanzienlijk van een kritisch begrip.

Dit perspectief stelt ons in staat om te beseffen dat er meer komt kijken bij de productie en validatie van kennis dan we in eerste instantie denken. We vertrouwen niet alleen op elitaire kennismakers die gepubliceerd worden in academische toptijdschriften. We zoeken overal naar kennis, ook op plaatsen die binnen de dominante machtsmatrix vaak worden afgedaan als van ondergeschikt belang. Verrassend genoeg zijn het vaak deze over het hoofd geziene plaatsen waar we transformatieve inzichten ontdekken die ons leven en dat van vele anderen kunnen veranderen.

Debatonderwijs sluit nauw aan bij Paulo Freire's concept van epistemologische nieuwsgierigheid. In het debatonderwijs worden leerlingen aangemoedigd om verschillende onderwerpen kritisch te analyseren en onder de loep te nemen, vergelijkbaar met het uitoefenen van epistemologische nieuwsgierigheid. Ze worden getraind om een onderwerp niet alleen te begrijpen, maar ook om de onderliggende dynamiek, de context waarin het bestaat, de oorzaken en gevolgen en de implicaties ervan te doorgronden. Debaters doen dit door de standpunten van de andere partij kritisch te analyseren en worden beloond voor het in twijfel trekken van aannames en overtuigingen.

De vaardigheid van kritisch denken, essentieel in zowel debatonderwijs als Freire's pedagogische filosofie, bevordert een actieve in plaats van passieve relatie met kennis. Dit komt overeen met Freire's overtuiging dat onderwijs een dialoog moet zijn, geen monoloog. Debaters zijn actieve leerlingen, die vragen stellen, uitdagen en zich met informatie bezighouden in plaats van deze slechts passief te ontvangen.

### Kernattitudes voor leerkrachten die kritische pedagogie gebruiken

Hier zijn een paar kernattitudes die je als leraar kunt aannemen om Freire's onderwijsfilosofie te belichamen. Bij wijze van reflectie nodigen we je uit om na te denken over drie van deze houdingen en aan momenten te denken waarop je voelde dat je die houding met succes belichaamde of (bewust of onbewust) niet belichaamde.

1. Dialogische aanpak: Leerkrachten moeten dialoog aanmoedigen, niet alleen monoloog. Ze moeten van hun leerlingen leren, net zoals leerlingen van hen leren.
2. Probleemoplossend onderwijs: In plaats van leerlingen te behandelen als passieve ontvangers van kennis, moeten leerkrachten leerlingen betrekken bij probleemoplossend onderwijs, waarbij problemen uit de echte wereld worden gebruikt als basis voor leren en begrijpen.

3. Kritisch bewustzijn: Docenten moeten ernaar streven kritisch bewustzijn (of "conscientização" zoals Freire het noemde) bij hun leerlingen te ontwikkelen, zodat ze de sociaal-culturele en politieke contexten die hun leven beïnvloeden kunnen begrijpen en uitdagen.
4. Empowerment: Docenten moeten hun rol niet alleen zien als opvoeders maar ook als facilitators van empowerment. Onderwijs moet een hulpmiddel zijn voor studenten om controle te krijgen over hun eigen leven en hun sociale omstandigheden.
5. Oriëntatie op sociale rechtvaardigheid: Een belangrijk doel van kritische pedagogie is het bevorderen van sociale rechtvaardigheid. Leerkrachten moeten ernaar streven om hun leerlingen bewust te maken van sociale ongelijkheid en onrechtvaardigheid en hen inspireren om te werken aan de rechtzetting ervan.
6. Respect voor diversiteit: Leerkrachten moeten de diverse achtergronden en ervaringen van hun leerlingen respecteren en waarderen, deze opnemen in het leerproces, hun perspectieven legitimeren en begrijpen dat de leerkracht vaak minder goed op de hoogte is van deze ervaringen dan de leerlingen.
7. Democratisering van de klas: Leerkrachten moeten streven naar een democratisch klaslokaal, waar de macht gedeeld wordt en elke leerling een gelijke kans heeft om deel te nemen en zijn mening te uiten.
8. Transformatieve actie: Het uiteindelijke doel van leren is transformatieve actie. Leerkrachten moeten leerlingen inspireren om wat ze leren toe te passen om positieve veranderingen in hun leven en gemeenschap teweeg te brengen.
9. Reflectie: Docenten moeten reflectief denken aanmoedigen en oefenen, zowel voor henzelf als voor hun leerlingen. Dit houdt ook in dat ze moeten nadenken over hun onderwijspraktijken, vooroordelen en hoe deze het leren van hun leerlingen beïnvloeden.
10. Dominante verhalen uitdagen: Leerkrachten moeten leerlingen aanmoedigen om de dominante verhalen, ideologieën en structuren in de samenleving in twijfel te trekken en uit te dagen.
11. Context begrijpen: Leerkrachten moeten de sociale, culturele en politieke context van hun leerlingen begrijpen en er les in geven. Dit houdt in dat ze de impact van deze factoren op het leren en het leven van hun leerlingen erkennen.
12. Betrokkenheid bij de gemeenschap: Leerkrachten moeten het klaslokaal verbinden met de grotere gemeenschap door mogelijkheden te creëren voor leerlingen om zich bezig te houden met echte problemen in hun gemeenschap.

## Ruth Cohn en themagecentreerde interactie

Ruth Cohn was een psychologe, pedagoge en groepstherapeute die Themagecentreerde Interactie (TCI) ontwikkelde. Ze werd geboren in Berlijn, Duitsland, groeide op in een familie van opvoeders en raakte al op jonge leeftijd geïnteresseerd in psychologie en filosofie.

Cohns ervaringen toen ze opgroeide tijdens de opkomst van het nazisme en haar emigratie naar Zwitserland om vervolging te ontlopen, hebben haar kijk op en benadering van groepswork sterk beïnvloed. Ze was getuige van de kracht van groepsdynamiek, zowel positief als negatief, en het belang van het bevorderen van begrip en samenwerking tussen individuen.

In de jaren 1950 begon Cohn haar benadering van groepswork te ontwikkelen, die later bekend werd als Themagecentreerde Interactie. Ze integreerde haar kennis van psychologie, filosofie en onderwijs om een uitgebreid raamwerk te creëren dat de integratie van het individu, de groep en de taak of het thema benadrukte. Haar interesse werd aangewakkerd door haar verlangen om de

reikwijdte van therapeutische benaderingen uit te breiden naar meer mensen dan alleen de patiënt-therapeut dynamiek.

Cohn geloofde dat effectief groepswork een balans vereiste tussen persoonlijke groei en collectieve ontwikkeling. Ze benadrukte het belang van het erkennen en waarderen van ieders unieke perspectieven en bijdragen binnen de groepscontext. Haar aanpak was gericht op het creëren van een sfeer van wederzijds respect, authenticiteit en open dialoog, waarin deelnemers een gekozen thema diepgaand konden verkennen en begrijpen.

### Themagerichte interactie (TCI)

De essentiële elementen van TCI zijn gebaseerd op een 4-factorenmodel en dynamisch evenwicht.

Elke groep wordt gedefinieerd door vier factoren: IK (het individu), WIJ (de groepsinteractie), IT (de taak) en de GLOBE (context). Het vinden van een evenwicht tussen deze factoren vormt de basis van TCI-groepswork.

De TCI-groepsleider richt zich op het handhaven van een dynamisch evenwicht tussen de vier factoren. Deze balans omvat intellectuele en emotionele participatie, inspanning en ontspanning, spreken, stilte en activiteit. De term "dynamisch" suggereert dat de balans niet vastligt, maar deel uitmaakt van een continu proces.

Het thema (IT) definieert de gemeenschappelijke taak en het doel van het groepswork. Het thema van elke werkperiode is verbonden met het algemene cursusthema. Het moet de deelnemers holistisch benaderen, rekening houden met hun ontwikkelingsfase en hen naar de volgende stap leiden. Het thema moet algemeen genoeg zijn voor alle deelnemers om ermee aan de slag te gaan en tegelijkertijd oriënterend werken.

De deelnemende leider beschouwt zichzelf als deel van het systeem en handelt zowel als deelnemer als leider. Als deelnemer modelleert hij de postulaten (zie hieronder) en draagt hij op authentieke wijze zijn gedachten en gevoelens bij. Als leider neemt hij thema's waar, formuleert ze en presenteert ze die het groepsproces ondersteunen. Ze stellen structuren voor en zorgen voor de handhaving ervan, terwijl ze het evenwicht tussen de factoren Ik, Wij, Thema en Globe in acht nemen.

De waarden en visie van de mens in TCI zijn gebaseerd op drie axioma's:

- (1) Het individu is een psycho-biologische eenheid, autonoom en toch afhankelijk van het universum. Met andere woorden, we zijn niet alleen onze hersenen, we zijn belichaamd: we bestaan in de ruimte om ons heen en die beïnvloedt ons, we zijn niet alleen aanwezig in ons hoofd.
- (2) Alle levende wezens, hun groei en verval verdienen respect. Respect voor groei vormt de basis voor het evalueren van beslissingen, terwijl onmenselijkheid een bedreiging vormt voor wat waardevol is.
- (3) Vrije besluitvorming werkt binnen voorlopige interne en externe grenzen, die kunnen worden uitgebreid.

Uit deze waarden vloeien twee algemene postulaten voort: (1) Wees je bewust van je interne en externe situatie en neem verantwoordelijke beslissingen die rekening houden met anderen en jezelf. Wees in wezen je eigen "voorzitter!". (2) Verstoringen en hartstochtelijke betrokkenheid hebben voorrang. Zie ze als kansen en tekenen van over het hoofd geziene of onderdrukte aspecten.

Er zijn een aantal hulppostulaten die leiders helpen om met hun groepen te werken. Dit zijn richtlijnen: ze helpen wanneer ze helpen, ze helpen niet wanneer ze niet helpen. Bij wijze van reflectie kun je denken aan situaties waarin je verstoringen aantrof in een groep waarmee je werkte, en overwegen of deze postulaten je geholpen zouden hebben om op een betere manier met deze

verstoringen om te gaan. Vertegenwoordig jezelf als je spreekt. Gebruik "ik" in plaats van "wij" of "één" om individuele verantwoordelijkheid te nemen. Vage uitdrukkingen in directe taal zijn een poging om persoonlijke verantwoordelijkheid te vermijden.

1. Als je een vraag stelt, leg dan uit waarom je hem stelt en wat hij voor jou betekent. Spreek voor jezelf en maak er geen interview van. Vragen zonder een oprecht verlangen naar informatie zijn onoprecht. Gebruik vragen niet om je eigen mening of verborgen motieven te verhullen.
2. Wees authentiek en selectief in je communicatie. Wees je bewust van je gedachten en gevoelens en kies je woorden en daden dienovereenkomstig.
3. Spreek persoonlijke reacties uit in plaats van overhaaste interpretaties. Voorbarige interpretaties kunnen leiden tot defensiviteit en effectieve communicatie belemmeren.
4. Vermijd generalisaties, want die verstoren het groepsproces.
5. Als je over anderen praat, leg dan uit wat het voor jou betekent. Uitspraken over andere deelnemers zijn geheel persoonlijke meningen.
6. Privégesprekken moeten een lagere prioriteit krijgen. Hoewel ze belangrijk kunnen zijn, kunnen ze het groepsproces verstoren. Als je iets belangrijks met een buur wilt delen, overweeg dan om het met de hele groep te delen.
7. Laat slechts één persoon tegelijk aan het woord. De cohesie van de groep hangt af van de mate waarin de deelnemers interesse tonen in elkaar. Geïnteresseerd zijn in anderen betekent aandacht schenken aan hun uitspraken en handelingen. Daarom moeten uitspraken na elkaar worden gedaan.
8. Als meerdere mensen tegelijkertijd willen spreken, gebruik dan trefwoorden om het onderwerp dat je wilt bespreken over te brengen. Laat de groep de spreekvolgorde bepalen om ervoor te zorgen dat dominante personen het gesprek niet domineren en dat stillere personen niet genegeerd worden.

### *Debat Onderwijs*

Debatonderwijs is een onderwijsaanpak waarbij gestructureerde en geformaliseerde debatten worden gebruikt om het kritisch denken, de communicatie en de argumentatievaardigheden van leerlingen te ontwikkelen. Het biedt leerlingen de mogelijkheid om onderzoek te doen, goed onderbouwde argumenten op te bouwen en in het openbaar te spreken. Door te debatteren leren leerlingen verschillende perspectieven te analyseren, bewijsmateriaal te evalueren en hun ideeën effectief over te brengen.

Debatonderwijs wordt al lang erkend om zijn vermogen om kritisch denken, samenwerkingsvaardigheden en goed burgerschap te bevorderen. Deelname aan debatten helpt leerlingen essentiële vaardigheden te ontwikkelen die kunnen leiden tot een leven lang educatief en sociaal succes.

### *Resultaten van debatonderwijs*

#### *Kritisch denken*

Een van de belangrijkste voordelen van debatonderwijs is de ontwikkeling van kritisch denkvermogen. Kritisch denken is het intellectueel gedisciplineerde proces van actief en vaardig conceptualiseren, toepassen, analyseren, synthetiseren en evalueren van informatie. Veel studies hebben aangetoond dat leerlingen die deelnamen aan debatprogramma's betere kritische denkvaardigheden vertoonden dan hun leeftijdsgenoten die niet aan het debatteren waren, omdat

debat helpt om het denken van leerlingen in een collaboratieve en analytische omgeving te bevorderen. *Vaardigheden voor samenwerking*

Debatonderwijs helpt leerlingen ook om samenwerkingsvaardigheden te ontwikkelen. Als deelnemers samenwerken om hun argumenten op te bouwen en te verdedigen, leren ze het belang van samenwerking, communicatie en actief luisteren. Door deel te nemen aan debatten leren leerlingen verschillende meningen te respecteren, te onderhandelen en punten van overeenkomst te vinden, wat van onschatbare waarde is voor het werken in groepssituaties en het navigeren door een divers personeelsbestand.

### *Actief burgerschap*

Naast academische voordelen speelt debatonderwijs een belangrijke rol in het bevorderen van actief burgerschap. Debatteren stimuleert studenten om een gevoel van sociale verantwoordelijkheid en mondiaal bewustzijn te ontwikkelen, omdat debaters worden blootgesteld aan verschillende lokale en internationale kwesties.

### Op welke manier bereikt debatonderwijs deze resultaten?

Laten we eens kijken hoe debatonderwijs deze doelen bereikt, en wat je nodig hebt tijdens een debatsessie. Hier zijn enkele mechanismen die in de meeste vormen van debatonderwijs aanwezig zijn:

1. Actief leren: Debatonderwijs betreft leerlingen bij actief leren, waarbij ze zich met het materiaal moeten bezighouden, er kritisch over moeten nadenken en het moeten toepassen op situaties in de echte wereld. Cruciaal is dat actief leren vaak de motivatie van leerlingen verhoogt.
2. Structureren en structureren van informatie: Wanneer leerlingen debatteren, leren ze informatie te analyseren en te reorganiseren om overtuigende argumenten op te bouwen. Dit proces van cognitieve herstructurering stelt hen in staat om problemen vanuit verschillende perspectieven te bekijken en bevordert intellectuele flexibiliteit en probleemoplossende vaardigheden.
3. Oefening en versterking: Debatonderwijs biedt leerlingen de mogelijkheid om hun vaardigheden op het gebied van kritisch denken, onderzoek, schrijven en spreken in het openbaar te oefenen en te versterken. Door herhaling en blootstelling verbeteren leerlingen geleidelijk hun vaardigheden en krijgen ze vertrouwen in het gebruik van deze vaardigheden in verschillende academische en professionele contexten.
4. Sociale interactie: Debatteren is van nature een sociale activiteit waarbij deelnemers met anderen in gesprek moeten gaan, verschillende standpunten moeten overwegen en moeten reageren op tegengestelde argumenten. Dit proces helpt bij het ontwikkelen van belangrijke sociale vaardigheden, zoals actief luisteren, empathie en onderhandelen, terwijl het tolerantie en respect voor verschillende meningen bevordert.

### Bouwstenen van debatsessies

Het debatonderwijs biedt een aantal bouwstenen die altijd aanwezig zijn om deze mechanismen te laten plaatsvinden. Deze bouwstenen zijn onafhankelijk van de specifiek gekozen debatvorm (zoals Worlds Schools, British Parliamentary of Lincoln-Douglas).

1. Duidelijke doelstellingen en verwachtingen: Het is cruciaal om duidelijke doelstellingen en verwachtingen voor leerlingen vast te stellen. Je moet het doel van de debatactiviteiten communiceren en uitleggen welke vaardigheden ze voor elke specifieke sessie willen ontwikkelen. Voor gevorderde leerlingen die zich het complexe geheel van vereisten eigen hebben gemaakt die betrokken zijn bij het scoren van een debatvorm (zoals materie, manier en strategie), kan feedback een veelvoud van deze regels volgen

Voor leerlingen die nog niet zo ver zijn op hun debattraject, wil je je doelen afstemmen op specifieke doelen.

2. Gestructureerd format: Een goed gestructureerd debatformat, zoals het format van het Worlds Schools Debating Championship, biedt leerlingen een kader om hun argumenten te organiseren en de flow van het debat te volgen. Deze structuur bevordert logische en coherente argumenten en stimuleert een ordelijke en respectvolle uitwisseling van ideeën. De complexiteit van debatformats betekent echter dat ze niet altijd de beste manier zijn om debatvaardigheden aan te leren.
3. Ontwikkeling van vaardigheden: Docenten moeten vaardigheden zoals kritisch denken, effectieve communicatie, actief luisteren en samenwerken expliciet onderwijzen. Door activiteiten te integreren die zich richten op deze vaardigheden, zoals brainstormsessies, weerleggingsoefeningen en groepsdiscussies, kunnen studenten een betere manier vinden om hun vaardigheden specifiek aan te scherpen.
4. Onderwerp kiezen: Het kiezen van relevante en boeiende onderwerpen is essentieel om de interesse van leerlingen te wekken en intellectuele nieuwsgierigheid te stimuleren. Onderwerpen moeten bespreekbaar, uitdagend en eerlijk zijn. Onderwerpen kunnen door leerlingen worden aangedragen of door jou worden geselecteerd - als je een goed idee hebt van wat je leerlingen interessant vinden. De onderwerpen in deze toolkit zijn gekozen door docenten die veel ervaring hebben met het werken met jongeren op deze gebieden.
5. Onderzoek en voorbereiding: Effectief debatonderwijs vereist dat leerlingen grondig onderzoek doen en hun argumenten voorbereiden. Je moet begeleiding bieden bij onderzoeksmethoden, geloofwaardige bronnen en argumentconstructie. Het benadrukken van het belang van op bewijs gebaseerde argumenten en het erkennen van tegenargumenten zal leerlingen helpen om goed afgeronde perspectieven te ontwikkelen.
6. Feedback en beoordeling: Het geven van constructieve feedback en beoordeling is essentieel voor de groei van leerlingen. Docenten moeten persoonlijke feedback geven over de sterke punten en verbeterpunten van leerlingen. Het implementeren van een eerlijke en transparante beoordelingsrubriek kan helpen bij het bijhouden van de vooruitgang en het meten van de effectiviteit van het debatonderwijsprogramma.
7. Een ondersteunende omgeving aanmoedigen: Het bevorderen van een respectvolle en inclusieve sfeer is cruciaal voor effectief debatonderwijs. Je moet het belang van actief luisteren, empathie en wederzijds respect tijdens debatten benadrukken, terwijl je ook ruimdenkendheid en de waarde van verschillende perspectieven bevordert. Debatteerders kan gezien worden als een stressvolle bezigheid en we zijn minder ontvankelijk voor nieuwe informatie en leerervaringen als we gestrest zijn. Een ondersteunende omgeving en positieve feedback helpen om leerlingen een veilig gevoel te geven.

Uit deze zeven bouwstenen kun je afleiden dat een sessie altijd moet bestaan uit:

1. Een leerdoel voor de les dat is afgestemd op een specifieke vaardigheid of set van onderling gerelateerde vaardigheden die je wilt dat je leerlingen verbeteren;
2. Een oefening of reeks oefeningen die leerlingen helpt om deze specifieke vaardigheden aan te scherpen;
3. Een richtlijn of regel die leerlingen moeten horen, ontdekken, begrijpen, inlijven of beheersen die hen helpt deze vaardigheden te ontwikkelen;
4. Een ondersteunende omgeving en een positieve leerkracht die gemotiveerd is om

leerlingen op hun pad te helpen.

### *De meest voorkomende vormen van debatformats*

Debatonderwijs neemt meestal de vorm aan van het volgen van een debatformat. Hieronder vind je enkele instructies voor het gebruik van een van de drie debatformats.

Merk op dat we ons in dit project laten inspireren door debatonderwijs, maar dat we geen kant-en-klare instructies geven voor hoe je mensen kunt leren debatteren (inclusief hoe je argumenten opbouwt, speeches maakt, argumenten vindt, de andere kant weerlegt, enz.) We raden je aan om de bronnen te gebruiken die beschikbaar zijn op [www.idebate.net/resources/tools](http://www.idebate.net/resources/tools) als je meer wilt weten over hoe je leerlingen kunt instrueren over debatvaardigheden en de lessen in dit project zijn wat dat betreft onvoldoende gedetailleerd. Deze hulpmiddelen zijn ontwikkeld in het kader van het door Erasmus+ gefinancierde project IDAC.

#### *Lagerhuisdebat*

Schema: Het Lagerhuis debat format wordt vaak gebruikt in Nederland en volgt een gestructureerd schema. Het bestaat meestal uit meerdere rondes met vaste spreektijden voor elke deelnemer of team.

Sprekersrollen: In een Lagerhuisdebat worden de deelnemers verdeeld in twee partijen, vaak aangeduid als de 'voor'- en 'tegen'-teams. Elk team heeft een aangewezen leider die de openingsspeech presenteert, gevolgd door wisselende sprekers van elke kant die argumenten presenteren en weerleggingen geven.

Sprekers staan op wanneer ze willen spreken en een moderator verdeelt de beurt. Na 10 minuten van dit vloerdebat vatten de aangewezen zweepsprekers de argumenten voor hun kant samen.

Beoordeling: De beoordeling in een Lagerhuisdebat is meestal gebaseerd op verschillende criteria, waaronder de duidelijkheid van de argumenten, het gebruik van voorbeelden en anekdotes, en effectief teamwork.

#### *Wereldkampioenschappen debatteren op scholen (WSDC)*

Schema: Het WSDC-format wordt gebruikt in internationale debatomgevingen, waaronder de Wereldkampioenschappen Schooldebat.

Sprekersrollen: Elk debat bestaat uit twee teams, met drie sprekers aan elke kant. De rollen bestaan uit de premier, vice-premier, regeringslid, oppositieleider, plaatsvervangend oppositieleider en lid van de oppositie. Elke spreker heeft een bepaalde spreektijd (meestal 8 minuten voor inhoudelijke sprekers en de helft van de spreektijd voor replieken), en ze presenteren hun argumenten en gaan dienovereenkomstig in op weerleggingen.

Beoordeling: WSDC debatten worden beoordeeld op een aantal criteria, zoals de kracht van de argumenten, effectief teamwork, het vermogen om te reageren op argumenten van de tegenpartij, stijl en presentatie, en strategisch gebruik van de tijd. Juryleden beoordelen de algemene prestaties van elk team en van individuele sprekers om de winnaar van elk debat te bepalen.

#### *Brits parlementair debat (BP)*

Rooster: Britse parlementaire debatten worden vaak gebruikt in het Verenigd Koninkrijk en volgen een gestructureerd schema met meerdere rondes. De debatten bestaan meestal uit vier teams die het tegen elkaar opnemen.



Sprekersrollen: In BP-debatten worden de teams "regering" en "oppositie" genoemd. Elk team bestaat uit twee sprekers en er zijn in totaal vier teams: twee teams voor en twee teams tegen het onderwerp. Elke spreker heeft een specifieke spreektijd en verantwoordelijkheden bij het presenteren van argumenten en het aangaan van weerleggingen.

Beoordeling: BP debatten worden beoordeeld op basis van de inhoud van het betoog, de manier van spreken en de strategie die de teams volgden. Juryleden beoordelen de prestaties van elk team en van individuele sprekers om de winnaars van elk debat te bepalen.